

Byla C-473/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. birželio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Vänerns borgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen (Švedija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. birželio 12 d.

Ieškovė:

Föreningen Skydda Skogen

Atsakovės:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

B.A.B.

Pagrindinė byla

Ne pelno organizacijos paduotas skundas dėl *länsstyrelsen* (Regioninė administracinė valdyba) sprendimo nesiimti jokių vykdymo užtikrinimo priemonių, susijusių su pranešimu apie vykdomą kirtimą miško plote, kuriame yra įvairių pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB saugomų gyvūnų rūšių buveinių.

Faktinės ir teisinės prašymo priimti prejudicinį sprendimą aplinkybės

Pagal SESV 267 straipsnį teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl Direktyvos 93/43 12 straipsnio ir Direktyvos 2009/147 5 straipsnio išaiškinimo.

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

1. Ar 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos 5 straipsnis turi būti aiškinamas kaip draudžiantis nacionalinę praktiką, kai draudimas taikomas tik toms rūšims, kurios buvo įtrauktos į Direktyvos 2009/147 1 priedo sąrašą arba kurioms kyla tam tikra rizika, arba kurių populiacija ilgainiui mažėja?
2. Ar Direktyvos 2009/147 5 straipsnio a–d punktuose ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 12 straipsnio a–c punktuose vartojamos sąvokos „tyčinis žudymas / trikdymas / naikinimas“ turi būti aiškinamos kaip draudžiančios nacionalinę praktiką, kai tuo atveju, jeigu priemonėmis (pavyzdžiui, miškininkystės priemonėmis arba žemės plėtra) aiškiai nesiekama žudyti arba trikdėti rūšių, tam, kad būtų taikomi draudimai, būtinai turi būti neigiamų pasekmių rūšių išsaugojimo būklei rizika, kurią sukelia priemonės?

Pirmasis ir antrasis klausimai keliami atsižvelgiant *inter alia* į:

- faktą, kad Direktyvos 2009/147 5 straipsnis yra susijęs su visų 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų paukščių rūšių apsauga, būdą, kuriuo Direktyvos 92/43 1 straipsnio m punkte apibrėžiama sąvoka „egzemplioriai“;
 - faktą, kad rūšių išsaugojimo būklės klausimas laikomas reikšmingu iš esmės atsižvelgiant į aplinkybes, susijusias su Direktyvos 92/43 16 straipsnyje įtvirtinta nukrypti leidžiančia nuostata (tai reiškia, kad neturi būti kitos priimtinos alternatyvos ir nukrypti leidžianti nuostata netrukdo palaikyti atitinkamos rūšies populiacijų gerą išsaugojimo būklę jų natūralaus paplitimo areale) arba su Direktyvos 2009/147 9 straipsnyje įtvirtinta nukrypti leidžiančia nuostata (ši nuostata negali būti nesuderinama su ta direktyva, pagal kurios 2 straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi reikiamų priemonių 1 straipsnyje nurodytų rūšių populiacijoms palaikyti tokiu lygiu, kuris visų pirma atitiktų ekologinius, mokslinius ir kultūrinius reikalavimus).
3. Jeigu atsakymas į bet kurią antrojo klausimo dalį reiškia, kad, norint taikyti draudimą, reikia įvertinti žalą, kuri daroma kitokiu nei individualiu lygiu, ar dėl šios priežasties vertinimas turi būti atliktas pagal bet kurią iš toliau išvardytų skalių arba bet kurią iš šių lygių:
 - a. tam tikrą geografiškai apribotą populiacijos dalį, kaip apibrėžta a punkte, pavyzdžiui, atsižvelgiant į regiono ribas, valstybės narės arba Europos Sąjungos sienas;

- b. atitinkamą vietos populiaciją (biologiškai izoliuotą nuo kitų rūšių populiacijų);
 - c. atitinkamą metapopuliaciją¹;
 - d. visą rūšių populiaciją atitinkamame biogeografiniame rūšies paplitimo arealo regioniniame rajone?
4. Ar Direktyvos 92/43 12 straipsnio d punkte vartojama frazė „pažeisti ar naikinti“ tiek, kiek ji susijusi su gyvūnų dauginimosi arealu, turi būti aiškinama kaip draudžianti nacionalinę praktiką, kai, nepaisant atsargumo priemonių, prarandamas atitinkamų rūšių buveinių nuolatinis ekologinis funkcionavimas, nepaisant to, ar žala, naikinimas arba pablogėjimas yra tiesioginis ar netiesioginis, individualus ar bendras, o draudimas taikomas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad atitinkamų rūšių išsaugojimo būklė pablogės atsižvelgiant į vieną iš trečiajame klausime nurodytų lygių?
5. Jeigu atsakymas į ketvirtąjį klausimą yra neigiamas, t. y. daroma tokio lygio žala, kuri neatitinka žalos lygio, dėl kurio individualiame areale esanti buveinė įvertinama siekiant taikyti draudimą, ar dėl šios priežasties vertinimas turi būti atliktas pagal bet kurią iš toliau išvardytų skalių arba bet kurį iš šių lygių:
- a. tam tikrą geografiškai apribotą populiacijos dalį, kaip apibrėžta a punkte, pavyzdžiui, atsižvelgiant į regiono ribas, valstybės narės arba Europos Sąjungos sienas;
 - b. atitinkamą vietos populiaciją (biologiškai izoliuotą nuo kitų rūšių populiacijų);
 - c. atitinkamą metapopuliaciją;
 - d. visą rūšių populiaciją atitinkamame biogeografiniame rūšies paplitimo arealo regioniniame rajone?

Antrasis ir ketvirtasis klausimai, kuriuos kelia *mark- och miljödombstolen* (Žemės ir aplinkos teismas, Švedija), apima klausimą, ar direktyvose numatyta griežta apsauga nustoja galioti rūšims, kurių atžvilgiu buvo pasiektas direktyvoje nustatytas tikslas (gera išsaugojimo būklė).

¹ Metapopuliacija – tai subpopuliacijų, tarp kurių yra silpna sąveika, sambūris, kuriame tam tikros subpopuliacijos ilgainiui išnyksta, o kitos sustiprėja ir išnykusių subpopuliacijų buvimo vietas gali pakartotinai kolonizuoti gretimos subpopuliacijos.

Europos Sąjungos teisės nuostatos ir Teisingumo Teismo jurisprudencija, kuria remiamasi

1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/443/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 12 straipsnis ir 2, 4 ir 5 priedai.

2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos 5 straipsnis ir 1–3 priedai.

Europos Komisijos rekomendacijų dėl griežtos Bendrijai svarbių gyvūnų rūšių apsaugos pagal Direktyvą 92/43 dokumentas (2007 m. vasario mėn. galutinė versija).

2002 m. sausio 30 d. Sprendimas *Komisija / Graikija*, C-103/00, EU:C:2002:60.

2006 m. sausio 10 d. Sprendimas *Komisija / Vokietija*, C-98/03, EU:C:2006:3.

2006 m. gegužės 18 d. Sprendimas *Komisija / Ispanija*, C-221/04, EU:C:2006:329.

2007 m. birželio 14 d. Sprendimas *Komisija / Suomija*, C-342/05, EU:C:2007:341.

2011 m. birželio 9 d. Sprendimas *Komisija / Prancūzija*, C-383/09, EU:C:2011:369.

2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimas *Komisija / Graikija*, C-504/14, EU:C:2016:847.

2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-441/17, EU:C:2018:255, 237 punktas.

Išvada byloje C-6/04, *Komisija / Jungtinė Karalystė*, EU:C:2005:372.

Išvada byloje C-221/04, *Komisija / Ispanija*, EU:C:2005:777.

Nacionalinės teisės nuostatos ir nacionalinių teismų praktika, kuria remiamasi

Skogsvårdslag (1979:429) (Miškininkystės įstatymas (1979:429)).

Miljöbalk (1998:809) (Aplinkos kodeksas (1998:809)), 8 skyrius, 1 straipsnis.

Artskyddsföreläggning (2007:845) (Rūšių apsaugos potvarkis (2007:845)) 4 straipsnis, 1 priedas.

Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKFS 2011:7) (Miškininkystės agentūros taisyklės ir bendrosios rekomendacijos (SKFS 2011:7)) pagal SKSFS 2013:2 redakciją.

Naturvårdsverkets „Handbok för artskyddsförordningen“, 2009:2 (Aplinkos apsaugos agentūros parengtas Rūšių apsaugos potvarkio vadovas, 2009:2), 1-as leidimas, 2009 m. balandžio mėn.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 1713-13.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 11317-14.

Mark- och miljööverdomstolen (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimas byloje M 10104-17.

Trumpa faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje santrauka

- 1 Byla yra susijusi su pranešimo apie kirtimą, vykdomą *Härryda* savivaldybėje esančiame miško plote, pateikimu *Skogsstyrelsen* (Švedijos miškininkystės agentūra). Pranešimas yra susijęs su pagrindiniu kirtimu – tai reiškia, kad bus iškirsti visi medžiai, išskyrus ribotą medžių, kuriuos reikia palikti pagal *Skogsstyrelsen* parengtas rekomendacijas, skaičių.
- 2 Miško plote savo buveines turi šių rūšių paukščiai: mažasis margasis genys (*Dryobates minor*), kurtinys (*Tetrao urogallus*), šiaurinė pilkoji zylė (*Poecile montanus*), nykštukas (*Regulus regulus*) ir juodoji zylė (*Periparus ater*). Šiame plote taip pat galima rasti smailiasnukę varlę (*Rana arvalis*). Labiausiai tikėtina, kad šios rūšys plotą naudoja dauginimuisi ir, priklausomai nuo to, kuriame kiekvienos rūšies gyvenimo cikle pradedami kirsti medžiai, tai gali sutrikdyti rūšių egzempliorius arba juos nužudyti. Kertant medžius bus sunaikinti visi tuo metu miško plote esantys kiaušiniai.
- 3 *Skogsstyrelsen* (Miškininkystės agentūra), veikdama kaip priežiūros institucija, pateikė konkrečias rekomendacijas dėl atsargumo priemonių, kurių reikia imtis, ir, jeigu būtų laikomasi rekomendacijų, laikėsi nuomonės, kad kirtimas neprieštarautų nė vienam draudimui, nustatytam *artskyddsförordningen* (Rūšių apsaugos potvarkis; toliau – ASF), kuriuo į Švedijos teisę perkelta Direktyvoje 92/43 ir Direktyvoje 2009/147 nustatyta griežta rūšių apsauga. *Skogsstyrelsen* nustatytos atsargumo priemonės nėra teisiškai įpareigojančios, tai yra tik rekomendacijos.
- 4 2016 m. gruodžio 22 d. *Föreningen Skydda Skogen* (asociacija „Apsaugokime mišką“; toliau – *föreningen*) prašė, kad *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* (Vestra Jotalando regioninė administracinė valdyba) (kuri pagal ASF veikia kaip regioninė priežiūros institucija; toliau – *länsstyrelsen*), atsižvelgdama į pranešimą apie vykdomą kirtimą ir laikydamosi *Skogsstyrelsen* konkrečių rekomendacijų, imtųsi veiksmų. *Föreningen* teigė, kad, nepaisant *Skogsstyrelsen* pateiktų rekomendacijų, vykdomas kirtimas prieštaravo ASF nustatytiems draudimams.

- 5 *Länsstyrelsen* priėjo prie išvados, kad pagal ASF nebuvo poreikio įvertinti nukrypti leidžiančios nuostatos. Tai reiškia, kad *länsstyrelsen* laikėsi nuomonės, jog priemonės neprieštaravo ASF nustatytiems draudimams, jeigu būtų imtasi konkrečiose rekomendacijose numatytų atsargumo priemonių.
- 6 *Föreningen* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui apskundė *länsstyrelsen* sprendimą nesiiimti jokių vykdymo užtikrinimo veiksmų. Pagrindinis *föreningen* reikalavimas yra susijęs su tuo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų panaikinti *länsstyrelsen* sprendimą ir priimti nutartį, kurioje planuotos miškininkystės priemonės būtų pripažintos neleistinomis, nes jos prieštarauja ASF nustatytiems draudimams.

Pagrindiniai šalių argumentai

Föreningen

- 7 Vienas svarbus klausimas yra susijęs su tuo, ar planuotos miškininkystės priemonės, įskaitant planuotą miško atkūrimo ir sodinimo veiklą, vykdomą net ir laikantis *Skogsstyrelsen* rekomenduotų atsargumo priemonių, gali būti taikomos nenukrypstant nuo ASF. Išvardytų atsargumo priemonių turi pakakti siekiant išlaikyti visų saugomų rūšių buveinių nuolatinę ekologinę funkciją, be to, tokios priemonės negali nė kiek pabloginti tos funkcijos. Tai ypač svarbu toms miško plote esančioms rūšims, kurių išsaugojimo būklė nacionaliniu ir (arba) vietos lygmeniu nėra gera; tai, pavyzdžiui, taikoma mažajam margajam geniui, žaliajai meletai, kurtiniui, tetervinui, vapsvaėdžiui, vištvanagiui, nykštukui ir šiaurinei pilkajai zylei. Atliekant tą vertinimą, kiekvieną rūšį būtina įvertinti ir išnagrinėti atskirai.
- 8 Vertinant, ar reikia taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą (t. y., ar priemonės patenka į draudimo taikymo sritį), būtina įvertinti poveikį vietos ar regiono populiacijos gerai išsaugojimo būklei, taip pat žalą buveinės nuolatinėi ekologinei funkcijai arba tokios funkcijos pablogėjimą. Taip pat neleidžiamas laipsniškas blogėjimas; tą patį galima pasakyti apie miško ploto nuolatinę ekologinę funkciją. Tai reiškia, kad taip pat būtina atsižvelgti į miško plote vykdomą žemės naudojimo praktiką, pavyzdžiui, miško įveisimą ir miško medynų augimo valdymą. Pavyzdžiui, jeigu dėl dabartinio žemės naudojimo, kaip antai miškininkystės priemonių taikymo, daroma akivaizdi žala saugomų rūšių buveinėms ir dėl to miško plote sumažėja populiacija, valstybė narė turi pareigą užkirsti tam kelią. Atliekant tą vertinimą, taip pat reikia atsižvelgti į bendras pasekmes ir atsargumo principo taikymą. Miško plote turi būti toliau išlaikoma visų saugomų rūšių nuolatinė ekologinė funkcija. Be to, *Skogsvårdsstyrelsen* rekomendacijose nenustatyta jokių draudimų įgyvendinti miškininkystės priemones per paukščių dauginimosi sezonus, nepaisant to, kad tai aiškiai neleidžiama pagal ASF 4 straipsnį.
- 9 Jeigu miško plotas kertamas laikantis *Skogsvårdsstyrelsen* rekomendacijų, miško buveinė dingsta, o dalis saugomų rūšių buveinių, kurios dabar yra tame miško

plote, taip pat išnyks. Išnyksta lajos danga ir miško įvairovė, miško proskynos ir gausus mėlynių atžalynas. Taip pat išnyktų pagrindiniai svarbūs plačialapiai medžiai, be to, miško plote nutrūktų nuolatinis gausus džiūstančių medžių ir sausuočių atsiradimas. Bendrai tariant, tai turėtų didelį neigiamą poveikį tokioms rūšims kaip mažasis margasis genys, juodoji meleta, žalioji meleta, kurtinys, tetervinas, vapsvaėdis, vištvanagis, riešutinė, šiaurinė pilkoji zylė, nykštukas, juodoji zylė ir smailiasnukė varlė.

Länsstyrelsen

- 10 Remiantis tuo, kas, atrodo, yra visuotinai pripažįstama, laukinių paukščių atveju ASF nustatyti draudimai taikomi tik ASF 1 priedo B dalyje nurodytoms rūšims, kurios taip pat atitinka ES interesą, todėl joms reikia nustatyti specialius apsaugos ir išsaugojimo plotus, į raudonąją knygą įrašytoms rūšims ir rūšims, kurių populiacija, remiantis Švedijos veislinių paukščių surašymu, per pastaruosius 30 metų (arba per tris kartas) sumažėjo 50 proc.
- 11 Jeigu priemone siekiama aiškaus tikslo nežudyti ar netrikdyti rūšių, pavyzdžiui, vykdant miškininkystės priemones, pagrįsta manyti, kad, norint taikyti draudimus, turėtų kilti rizika, susijusi su neigiamu poveikiu rūšių išsaugojimo būklei (žr. *inter alia mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimą byloje M 11317-14).
- 12 Kalbant apie draudimą daryti žalą arba sunaikinti faunos dauginimosi arba poilsio vietas, pažymėtina, jog nėra jokio reikalavimo, kad žala arba sunaikinimas būtų tyčiniai. Draudimas taikomas tik jeigu atitinkamai rūšių išsaugojimo būklei kyla pablogėjimo rizika. Šį teiginį pagrindžiantį aiškinimą galima rasti *inter alia mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) pateiktame išaiškinime byloje M 11317-14, kurioje, pasak *länsstyrelsen*, tas teismas teikia didelę reikšmę faktinei aplinkybei, kad poveikis buvo daromas rūšims svarbiai teritorijai („pagrindinė teritorija“). Priemonė, kurią nustatant neatsižvelgiama į išsaugojimo būklei daromo poveikio riziką, daugeliu atvejų viršytų tai, kas yra būtina siekiant rūšių apsaugos tikslo. Tokio teiginio pagrindas yra griežtos nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo sąlygos (žr. *inter alia mark- och miljööverdomstolen* sprendimą byloje M 1713-13 ir Komisijos rekomendacinį pranešimą Nr. 5), o tai reiškia, kad priemonės, kurioms taikomi draudimai, paprastai negali būti įgyvendinamos. Pavyzdžiui, 2006 m. sausio 10 d. Sprendime *Komisija / Vokietija, C-98/03*, taip pat paaiškinta, kad miškininkystė nėra konkreti priežastis, dėl kurios būtų galima taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą.
- 13 Iki tol, kol priemonės poveikio atitinkamų rūšių išsaugojimo būklei vertinimas pasidaro svarbus konkrečiu atveju, pirmiausia privalu nustatyti, kad priemonė iš tikrųjų daro poveikį rūšių dauginimosi ir (arba) poilsio vietoms, kaip aprašyta ASF 4 straipsnio 4 dalyje.
- 14 Sąvoka „pablogėjimas“ Direktyvoje 92/43 neapibrėžta, tačiau, remiantis Komisijos pateiktomis rekomendacijomis, sąvoka „pablogėjimas / žala“

apibrėžiama kaip fizinis dauginimosi arba poilsio vietos pablogėjimas. *Naturvårdsverket* (Švedijos aplinkos apsaugos agentūra) savo *Handbok för artskyddsförordningen* (Rūšių apsaugos potvarkio vadovas) rašo: „[g]ali būti, kad pablogėjimas iš karto nelemia dauginimosi arba poilsio vietos sunaikinimo, tačiau sukelia laipsniško vietos funkcionavimo kokybės blogėjimo pasekmes“.

- 15 Tam, kad laipsniškam rūšių buveinės blogėjimui arba žalai būtų taikomas ASF 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas draudimas, pablogėjimas turi būti toks, kad buveinė pati negalėtų atsistatyti, t. y. pablogėjimo neigiamos pasekmės yra negrįžtamos, ir gana akivaizdu, kad tai galiausiai lemia buveinės nuolatinės ekologinės funkcijos atitinkamoms rūšims praradimą, net jeigu tai vyksta palaipsniui. Kirtimas dažnai sukelia tam tikrą rūšių buveinių pablogėjimą, tačiau ne visada tas pablogėjimas yra automatiškai draudžiamas. Neįmanoma miško naudojimo laikyti tokiu laipsnišku blogėjimu tiek, kiek tai apskritai yra susiję su miškininkyste. Jeigu daugiau pranešimų apie vykdomą kirtimą tam tikrame miško plote kartu reikštų rūšių buveinės nuolatinės ekologinės funkcijos praradimą, valdžios institucijos gali įsikišti net jeigu pats kirtimas tokio poveikio nesukeltų. Vis dėlto tokį bendrą vertinimą galima grįsti tik tuo, ką galima faktiškai nuspėti, pavyzdžiui, remiantis gautais pranešimais apie vykdomą kirtimą.
- 16 Vertinant veiklos poveikį rūšims, esama pagrindo išnagrinėti veiklos poveikį ne tik atitinkamame biogeografiniame regione, bet ir vietos lygmeniu. Būdas, kuriuo nustatomos ribos, turi būti tinkamas atsižvelgiant į atitinkamas rūšis. Jeigu atitinkama rūšis yra plačiai paplitusi ir nėra pažeidžiama tuo atveju, jeigu būtų prarastos atskiros buveinės (jei, atsižvelgiant į rūšies buveinoms keliamus reikalavimus, tokia rūšis nereikalauja daug dėmesio), tokia rūšis turėtų būti atsparesnė nuolatinės ekologinės funkcijos nuostoliams, kurie padaromi bent jau ne tokioms reikšmingoms buveinėms. Priešingai, retesnės rūšys, kurių buveinėms keliami didesni reikalavimai, ypač jeigu buveinės yra retos, turėtų labiau nukentėti (t. y. kyla didesnė jų išsaugojimo būklės pablogėjimo rizika) nuo nuolatinės ekologinės funkcijos nuostolių, kurie padaromi didesniame buveinių plote. Manytina, kad tą patį galima pasakyti apie rūšis, kurios dėl savo biologinio dauginimosi proceso, taip pat labiau nukenčia dauginimosi sezonais, kuriais nesusilaukia palikuonių, arba dėl pavienių nuostolių, pavyzdžiui, tai pasakytina apie daugumą plėšriųjų paukščių.
- 17 Apibendrinant galima teigti, kad ASF 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas draudimas taikomas tais atvejais, kai dėl tiesioginės ar netiesioginės pavienės ar bendros žalos, sunaikinimo arba pablogėjimo prarandama atitinkamų rūšių buveinių nuolatinė ekologinė funkcija ir tuo pat metu kyla neigiamų pasekmių rūšių išsaugojimo būklei rizika.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 18 ASF 4 straipsnio 1 dalimi ir 2 straipsnio p punktu į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos 92/43 12 straipsnyje ir Direktyvos 2009/147 5 straipsnyje nustatyti

draudimai. Pagal ASF 14 straipsnį *länsstyrelsen* atskirais atvejais gali suteikti leidimą taikyti nuo 4 straipsnyje nustatytų draudimų nukrypti leidžiančią nuostatą. Šioje byloje *länsstyrelsen* nustatė, kad nagrinėjamai kirtimo veiklai nereikėjo taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos, o tai reiškia, kad, *länsstyrelsen* manymu, ASF 4 straipsnyje nustatyti draudimai netaikomi. Tuo atžvilgiu *länsstyrelsen* rėmėsi *mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) sprendimais.

- 19 Savo sprendime, priimtame byloje M 11317-14 *mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apeliacinis teismas) nustatė, kad reikalavimas susijęs su rizika, kuri kyla dėl neigiamo poveikio miško plote saugomų rūšių išsaugojimo būklei, yra pagrįstas, kad būtų galima taikyti ASF 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus draudimus, kai akivaizdu, kad veiklos tikslas nėra žudyti arba sutrikdyti gyvūnų rūšis. *Mark- och miljööverdomstolen* mano, kad veiklos poveikis atitinkamų rūšių išsaugojimo būklei turėtų būti vertinamas ne tik atitinkamame biogeografiniame regione, bet ir vietos lygmeniu. Tokio įvertinimo ribas, *mark- och miljööverdomstolen* manymu, būtina nustatyti atsižvelgiant į atitinkamas rūšis. *Mark- och miljööverdomstolen* nagrinėjamoje byloje vykdančią nagrinėjamą veiklą būtų sunaikintos pagal Direktyvą 92/43 griežtai saugomų rūšių egzempliorių dauginimosi vietas. *Mark- och miljööverdomstolen* leido vykdyti veiklą ir nustatė jai taikomas atsargumo priemones, kurias įgyvendinant šiaurinėje Gotlando dalyje esančios rūšių populiacijos teritorijoje turėjo būti sukurtos atitinkamų rūšių dauginimosi vietas. *Mark- och miljööverdomstolen* nustatė, kad atsargumo priemonės reikė, kad ASF 4 straipsnyje nustatyti draudimai nebuvo taikomi.
- 20 Pagrindinis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo keliamas klausimas yra susijęs su tuo, ar griežta apsauga pagal Direktyvą 92/43 nustoja būti taikoma rūšims, dėl kurių buvo pasiektas direktyvoje nustatytas geros išsaugojimo būklės tikslas.
- 21 Atsižvelgiant į tai, kas išvardyta, ir į faktines bylos aplinkybes, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iškėlė įvairius klausimus dėl nacionalinės praktikos suderinamumo su ES teise, kai kalbama apie priemonių tikslo ir jų poveikio saugomų rūšių išsaugojimo būklei vertinimą.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia klausia, ar suderinama su Direktyva 2009/147 pagal nacionalinę teismų praktiką reikalauti, kad rūšys tos direktyvos 5 straipsnyje nustatytų draudimų taikymo tikslais būtų įtrauktos į tos direktyvos 1 priedą, arba kad atitinkamoms rūšims turėtų grėsti bet kokio lygio pavojus arba jų populiacija ilgainiui mažėtų, kad joms būtų taikomi tie draudimai.
- 23 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar suderinama su Direktyvos 92/43 12 straipsniu ir Direktyvos 2009/147 5 straipsniu nacionalinėje praktikoje nustatyti reikalavimą, susijusį su neigiamų pasekmių rūšių išsaugojimo būklei rizika, kad priemonė, kuria aiškiai nesiekama žudyti

arba sutrikdyti saugomų rūšių egzempliorių arba sunaikinti tokių rūšių kiaušinius, prieštarautų ASF 4 straipsnyje nustatytiems draudimams.

- 24 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar suderinama su Direktyvos 92/43 12 straipsnio d punktu tai, kad pagal nacionalinę praktiką būtina nustatyti saugomų rūšių išsaugojimo būklės pablogėjimo riziką, kad būtų taikomas ASF 4 straipsnyje nustatytas draudimas, kai, nepaisant įgyvendintų atsargumo priemonių, viename plote prarandama atitinkamų rūšių buveinių nuolatinė ekologinė funkcija. Tą nuolatinės ekologinės funkcijos praradimą gali sukelti žala, sunaikinimas arba pablogėjimas, kuris gali būti tiesioginis arba netiesioginis ir gali atsirasti individualiai arba bendrai.
- 25 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl lygio, kuriam esant turi būti atliekamas poveikio vertinimas, jeigu jis neturi būti atliekamas individualiu lygmeniu.